

NOTA DE PREMSA

No tornem internar als CIE quan acabi la pandèmia

- SJM reclama al Govern d'Espanya, [demanant signatures](#), que no posi en marxa els centres d'internament en acabar l'alarma.
- Preocupen la capacitat dels centres per a adoptar mesures efectives de prevenció del contagi i la política d'internament.

Madrid, dimecres dia 13 de maig de 2020. El Servei Jesuïta a Migrants apel·la al Govern d'Espanya i al Poder Judicial a exercir la seva responsabilitat en acabar la pandèmia i no recórrer a l'internament de persones estrangeres als CIE, que des de dia 6 de maig estan totalment buits. Ha posat en marxa una [campanya de signatures al portal Visibles.org](#) per tal de demanar el suport de la societat civil a la reivindicació d'alternatives a la privació de llibertat.

La conjuntura actual sobre la tornada a l'activitat dels CIE a l'escenari de des-escalada és incerta i poc aclaridora, generant **inquietud per la política d'internament** que es duria a terme. Interior ha declarat que els ingressos dependran de la reobertura de fronteres internacionals i de la possibilitat efectiva d'executar ordres d'expulsió. En qualsevol cas, **l'internament hauria de ser l'últim recurs a qualsevol procediment d'expulsió**, pel fet que és una mesura cautelar amb uns estretíssims marges de constitucionalitat i perquè l'ordenament jurídic preveu mesures alternatives. En els processos de devolució, la llei exigiria l'internament si no es pot executar en 72 hores. No obstant això, en la pràctica, s'ha revelat una mesura profundament injusta, arbitrària, aleatòria, que no té en compte les situacions de vulnerabilitat particulars que desaconsellen sol·licitar autorització d'internament, com als casos de menors d'edat, persones necessitades de protecció internacional, amb indicis de problemes de salut física o mental, dels que la devolució s'anticipa impossible, amb arrelament o que són objecte de tracta.

D'altra banda, **és dubtós que els centres tinguin capacitat per implantar mesures de distanciament i prevenció higiènica suficients**, comprovades les contínues deficiències estructurals i de serveis que les organitzacions socials, que el Defensor del Poble i els jutjats de control han denunciat durant els últims anys. Recentment, el jutjat de control de CIE de Múrcia ha dictat una interlocutòria ([veure el document](#)) establint limitacions d'ocupació per tal de prevenir contagis. Una aportació lloable, però que exigiria a l'Administració un gran esforç econòmic per tal de posar els centres en condicions. En començar l'estat d'alarma es va detectar un cas positiu per coronavirus al CIE de Gran Canària, allò que va portar al jutjat de control a emetre una interlocutòria ([veure el document](#)) instant a buidar el centre, ja que les condicions inadequades posaven en risc la salut pública dels interns i del personal. **Hi ha alternatives menys lesives per als drets humans que l'internament i menys costoses per a la butxaca dels contribuents.**

Des de la declaració de l'estat d'alarma dia 14 de març, **el progressiu buidament dels CIE ha respost a dos criteris**: la impossibilitat d'expulsar o retornar a les persones estrangeres pel tancament de fronteres, i el risc per a la salut i la vida dels interns i del personal de servei als CIE. Dues autoritats han estat clau en aquest progressiu cessament de l'internament: d'una banda, la Comissaria General d'Estrangeria, impartint instruccions per tal que la Policia Nacional no sol·licités autoritzacions d'internament mentre romanen tancades les fronteres; d'altra banda, la Fiscalia d'Estrangeria, instant als seus fiscals ([veure la instrucció interna](#)) a informar de manera desfavorable les sol·licituds d'autorització d'internament que poguessin arribar.

Varen començar posant en llibertat a qui tenia domicili propi o xarxes de suport. Els ministeris de l'Interior i d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions es van coordinar per a donar aixopluc a centres d'acollida humanitària a les persones internes que no en tenien. Va ser destacada la intervenció del Defensor el Poble, dels jutjats de control d'estada als CIE respectius i de la societat civil. Malgrat això, algunes persones van ser posades en llibertat des del CIE d'Aluche a Madrid sense mesures preventives i sense xarxes de suport local, havent de dormir a estacions d'autobusos i vagant sense sostre. Malgrat aquests fets, Espanya ha destacat a Europa per la seva bona pràctica de la progressiva posada en llibertat de les persones estrangeres internades durant la crisi del COVID-19.

En tot cas, **seria més just que el Govern d'Espanya deixi de valer-se de l'internament** com a mesura cautelar. En aquest sentit, SJM apel·la a les institucions tant del Poder Executiu com del Poder Judicial a aturar l'internament. Si aquestes autoritats no atenen la crida general, SJM insisteix que imparteixin instruccions perquè determinades categories de persones en situació de vulnerabilitat no siguin internades sota cap concepte:

- Joves dels quals la majoria d'edat no quedi fefaentment provada, optant per la protecció deguda als menors quan la forquilla d'edat que resulti de la prova compregui els 18 anys.
- Persones necessitades de protecció internacional, a les quals caldria facilitar la manifestació de voluntat de sol·licitar-la ja en les primeres tasques d'identificació després de la seva entrada al territori espanyol.
- Persones amb indicis de patir algun problema de salut física o mental.
- Persones amb arrelament familiar i social, domicili propi o xarxes de suport.
- Persones amb indicis d'haver estat objecte de tracta.

La crisi econòmica provocada per la pandèmia del COVID-19 pot tenir efectes importants en els moviments migratoris. A mesura que es va allargar l'última crisi, Espanya va ser més país d'emigració i de trànsit que d'immigració. És probable que passi el mateix. La prolongació de les situacions d'atur entre persones estrangeres amb autorització de residència temporal pot augmentar els casos d'irregularitat sobrevinguda. És temps de dissenyar i aplicar polítiques que esmorteixin l'impacte de la crisi i que impedeixin la irregularitat sobrevinguda, tal com ha [expressat SJM a un decàleg de propostes administratives](#). No és temps de pensar en polítiques migratòries repressives i en l'internament com a demostració de força que només tranquil·litza l'opinió pública al país. **Els nous temps demanen noves polítiques.**